

Interview

Mevr. Henny De Baets, administrateur-generaal van OVAM

BVDA: Wat vindt u de belangrijkste evolutie op milieugebied in de laatste 30 jaar?

HDB: Die evolutie is zonder meer uitzonderlijk. Je mag niet vergeten dat het Vlaamse milieubeleid 30 jaar geleden nagenoeg van niets moest beginnen. Ik denk dat de belangrijkste evolutie daarin deze geweest is van een strikt regelgevend kader om orde te scheppen, naar een meer preventieve en pro-actieve aanpak later, vanaf de jaren negentig en tweeduizend.

BVDA: Wat is voor u de belangrijkste realisatie van uw organisatie in de laatste 30 jaar?

HDB: Ik denk dat voor onze organisatie de cijfers voor zich spreken. 30 jaar geleden zaten we nog in een situatie waarbij vrijwel alle afvalstoffen -vaak ongecontroleerd- gestort werden en we hoegenaamd geen zicht hadden op de kwaliteit van de Vlaamse bodem. Vandaag krijgt 72% van het huishoudelijk afval en 63%

van het bedrijfsafval een nieuw leven, werken we het historisch bodempassief weg (de teller staat ondertussen al op meer dan 3000 bodemsaneringswerken in Vlaanderen) en wordt elke Vlaming beschermd door een bodemattest wanneer hij een huis of grond verwerft.

BVDA: Hoe ziet u de toekomst op milieugebied in de volgende 20/30 jaar?

HDB: De toekomst van het milieugebied ligt volgens mij deels buiten het milieugebied! Ik bedoel daarmee dat we het routineuze wat moeten loslaten en over het muurtje gaan kijken. Bruggen slaan met het maatschappelijk-economisch beleid, allianties aangaan met het innovatiebeleid. Alleen zo kan het milieugebied de volgende jaren groeien en een meerwaarde opleveren voor de maatschappij. Afval- en materialenbeheer heeft bijv. een erg sterke link met de economie. Er schuilen daar heel wat opportuniteiten.

Veel bedrijven zien vandaag ook in dat een groene kringlooeconomie naast ecologische ook economische winst kan opleveren. Bovendien hebben we een Vlaamse recyclage- en bodemsector die behoorlijk wat expertise heeft, ook op internationaal vlak. Innoveren en investeren in nieuwe ontwikkelingen zoals C2C en duurzaam materialenbeheer zijn de beste garanties voor het behouden van die expertise en referentiepositie.

BVDA: Hoe ziet u de toekomst van uw organisatie in de volgende 20/30 jaar?

HDB: We hebben recent de dertigjarige geschiedenis van de OVAM laten onderzoeken door het Instituut voor Publieksgeschiedenis van de UGent. Wat daar duidelijk uit naar voor komt is dat onze organisatie de afgelopen dertig jaar sterk geëvolueerd is van een regulerende en controlerende instantie naar een overheidsinstelling die tracht mee te denken met het bedrijfsleven, met het middenveld, ... Die evolutie zal zich in de toekomst zonder twijfel verder zetten. De tijden dat de overheid zelf beleid en doelstellingen uitstippelde en trachtte waar te maken zijn voorbij. De uitdagingen die vervat zitten in bijv. duurzaam materialenbeheer en duurzame bodemsanering kunnen we ook simpelweg niet alleen waar maken. Wij zijn daar in sterke mate afhankelijk van het bedrijfsleven, van andere overheidsinstanties, ... Ik verwijs in dat verband graag naar de VIA-Ronde Tafel Duurzaam Materialenbeheer die Vlaams minister van Leefmilieu Joke Schauvliege en de OVAM dit jaar georganiseerd hebben. Een dertigtal partijen -overheden, kennisinstellingen, bedrijven, milieubeweging, ... noem maar op- hebben er een intentieverklaring ondertekend samen een pact uit te werken om de doelstellingen van het duurzaam materialenbeheer waar te maken. Samenwerking is dus cruciaal! Ik denk dan ook dat we dat soort werkvormen steeds meer zullen zien en we meer de rol van facilitator dan van regulator zullen opnemen.

BVDA: Wat vindt u de grootste bedreigingen naar de toekomst toe (inkrimping ambtenarenkorps, economische recessie, klimaat,...)?

HDB: Onze activiteiten zullen zich kaderen in een mondiale context waarin steeds meer middelen moeten ingezet worden om die wereldwijde maatschappelijke uitdagingen die u noemt, aan te pakken: de opwarming van de aarde, de uitputting van essentiële grondstoffen, de permanente migratie over de hele wereld, een vergrijzende bevolking in het westen en de explosieve economische groei in landen als China, Brazilië of India waar mensen rekenen op eenzelfde levensstandaard als de onze en daarvoor ook de nodige schaarse grondstoffen, materialen en leefbare ruimte nodig hebben.

Al deze uitdagingen komen eraan en dat met een overheid die gebukt gaat onder een enorme schuldenlast, een begrotingstekort en een verwachte beperkte economische groei. Een schulden-samenleving zal ons allen, bij velen zelfs tegen onze wil, nopen tot een meer gelimiteerde rol van de overheid. De overheid zal immers in heel de westerse wereld de tering naar de nering moeten zetten.

Die context vergt een overheid die nadenkt over zijn taken, die nadenkt over zijn corebusiness en die de moed heeft om ballast af te stoten. Die context vergt ook een overheid die zodanig efficiënt en effectief gaat werken dat er ruimte gecreëerd wordt voor innovatief en creatief denken. Meer doen met minder!

Maar we mogen niet aan doemdenken gaan doen. In elke crisis of bedreiging schuilt ook een opportuniteit om de zaken fundamenteel anders aan te pakken.

BVDA: Wat zijn de doelstellingen van uw organisatie voor de toekomst?

HDB: Ik zou de organisatie graag verder willen laten uitgroeien tot een modelorganisatie voor de publieke sector. Een organisatie waar medewerkers graag voor willen werken en waar andere organisaties graag mee willen samenwerken.

BVDA: Hoe kan de industrie u helpen in de toekomst bij de realisatie van die doelstellingen?

HDB: Ik denk dat ik dat al aangegeven heb bij de rol van de overheid. Wij willen er aan werken hen te betrekken bij de transitie naar duurzaam materialen- en bodembeheer en de uitvoering ervan. Van hen verwacht ik dat ze ten volle meestappen in dat proces, hun deuren openzetten voor de overheid en mee nadenken over hun rol in een Vlaamse, groene kringlooeconomie. ■